

Opgave 1

AWBZ-zorgen

Havo-leerling Dick besluit voor economie een profielwerkstuk te maken over de stijgende uitgaven van de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Hieronder staan drie delen van zijn verslag.

De AWBZ is een volksverzekering die kosten van langdurige zorg (bijvoorbeeld in verzorgings- en verpleeghuizen) vergoedt. Naar verwachting leidt de vergrijzing in Nederland tot een hogere AWBZ-premie. Nederlanders betaalden vorig jaar 12,2% van het belastbaar inkomen aan AWBZ-premie, het volgende jaar is dat percentage hoger. Bij een belastbaar inkomen in beide jaren van € 31.600 komt dat neer op een verhoging van € 100.

2p 1 Leg uit dat vergrijzing kan leiden tot een hogere AWBZ-premie.

2p 2 Bereken het percentage van de AWBZ-premie in het volgende jaar.

Een hogere AWBZ-premie heeft conjunctureel en structureel nadelige gevolgen voor de Nederlandse economie.

- conjuncturele nadelige gevolgen
Een hogere premie leidt tot een daling van de koopkracht van de burgers en daardoor tot een daling van de consumptieve bestedingen.
- structurele nadelige gevolgen
Een hogere premie leidt door afwenteling tot hogere loonkosten. Die hogere loonkosten leiden tot structuurwerkloosheid.

In een tussentijdse bespreking zegt de docent dat Dick bij de conjuncturele gevolgen een fout maakt. De docent stelt dat de nationale bestedingen immers niet hoeven te dalen.

2p 3 Geef een verklaring voor de stelling van de docent.

2p 4 Leg uit dat een hogere AWBZ-premie kan leiden tot structuurwerkloosheid.

Er is een manier om op AWBZ-uitgaven te besparen; geef het AWBZ-geld niet rechtstreeks aan de zorginstellingen maar aan burgers die zorg nodig hebben. Die burgers kunnen dan kiezen bij welke zorginstelling zij de zorg kopen. Dat dwingt de zorginstellingen hun efficiëntie te verhogen en dat leidt tot lagere AWBZ-uitgaven.

2p 5 Leg uit hoe het toekennen van budgetten aan burgers de zorginstellingen kan dwingen hun efficiëntie te verhogen.